

Efter § 4, stk. 1, i loven om Jugoslavien-tribunalet kan justitsministeren bestemme, at straf mv., som er pålagt af tribunalet, kan fuldbyrdes her i landet. Bestemmelsen giver mulighed for, at tribunalets domme kan fuldbyrdes her i landet, og at der som udgangspunkt kan stilles de vilkår for afsoningen, som tribunalet måtte fastsætte som betingelse for at lade dømte afsone i Danmark. Ved vedtagelsen af lovforslaget forelå der ikke oplysninger om, at Jugoslavien-tribunalet ønskede at indgå generelle aftaler om vilkårene for overførelse af domfældte til afsoning.

Det er et ufravigeligt led i den danske ordning, at justitsministerens afgørelse om overførelse af straffuldbyrdelsen i det enkelte tilfælde skal forelægges retten til godkendelse ved dom, jf. lovens § 4, stk. 4.

Efter lovens § 4, stk. 3, fastsætter justitsministeren i forbindelse med de i stk. 1 nævnte afgørelser, i hvilket omfang bestemmelserne i lov om international fuldbyrdelse af straf mv., kapitlerne 2 og 4 eller 3 og 4 og de heri nævnte konventioner skal finde anvendelse. Ved henvisningen til disse bestemmelser er det forudsat, at fuldbyrdelse her i landet som udgangspunkt sker efter reglerne om omsætning eller tilpasning af straf, idet eventuelle fravigelser af disse regler, der vil skulle danne grundlag for fuldbyrdelsen i Danmark, altid skal forelægges domstolene til godkendelse som led i prøvelsen af aftalen med tribunalet, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, s. 426.

Reglerne om omsætning indebærer, at fuldbyrdelseslandet gennem en domstolsafgørelse eller administrativ afgørelse omsætter sanktionen til en straf, der er pålagt af fuldbyrdelseslandet efter dets lovgivning og udmålingspraksis for den pågældende lovovertrædelse.

Anvendes reglerne om tilpasning, er det den sanktion, der er pålagt i udlandet, som – eventuelt efter en tilpasning, dvs. en »oversættelse« til fuldbyrdelseslandets regler – overtages til fuldbyrdelse inden for rammerne af fuldbyrdelseslandets strafarter og strafmaksimum for den pågældende lovovertrædelse. Der er i princippet ingen mulighed for at formilde den domfældtes stilling bortset fra adgangen til benådning mv.

Justitsministeriet har navnlig på grundlag af lovens § 4, stk. 3, og de forudsætninger, der er knyttet til denne bestemmelse, vurderet, at den konkrete vurdering, som retten efter lovens § 4, stk. 4, skal foretage i hvert enkelt tilfælde, ikke efter gældende ret kan bindes gennem en aftale, som indgås mellem Jugoslavien-tribunalet og den danske regering med henblik på generelt at fastlægge vilkårene for overførelse af dømte til Danmark.

Justitsministeriet har derfor via Udenrigsministeriet tilkendegivet over for Jugoslavien-tribunalet, at man, således som loven om Jugoslavien-tribunalet er affattet, ikke har mulighed for at indgå en aftale med tribunalet, der har til formål generelt at fastsætte de vilkår, som skal gælde ved en eventuel fremtidig overførelse af dømte til Danmark.

3. Justitsministeriets overvejelser

3.1. Efter Justitsministeriets opfattelse bør der være mulighed for, at Danmark kan indgå en generel aftale med Jugoslavien-tribunalet om fuldbyrdelse her i landet af tribunalets afgørelser.

Justitsministeriet lægger i den forbindelse afgørelsen vægt på, at der med hensyn til Den Internationale Straffedomstol vil blive foreslået en ordning, der tillader indgåelse af en sådan tilsvarende aftale.

At Danmark ikke er i stand til at kunne indgå på en sådan ordning med Jugoslavien-tribunalet, forekommer i øvrigt uheldigt og i strid med de hensyn, der ligger bag den bestående danske ordning med hensyn til domme afsagt af domstole i andre lande – f.eks. i forhold til personer med fast bopæl i Danmark.

Det må også tillægges vægt, at Danmark medvirker til, at tilstrækkelige afsoningsmuligheder stilles til rådighed for tribunalet.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der skabes en lovhjemmel, som muliggør, at der indgås en generel fuldbyrdelsesaftale med tribunalet. Justitsministeriet vil forud for indgåelsen af en sådan aftale med tribunalet orientere Folketingets Retsudvalg om indholdet af aftalen.

Grundlaget for en adgang til at indgå en sådan aftale er, at fuldbyrdelse her i landet kan ske uden omsætning eller tilpasning af straffen mv., idet en ordning med omsætning eller tilpasning – i hvert fald i visse tilfælde – vil være i strid med princippet om, at det land, der fuldbyrder tribunalets domme, er bundet af varigheden af den straf, som tribunalet har idømt. Både omsætning og tilpasning vil således efter omstændighederne kunne indebære en betydelig formildelse af den straf, som tribunalet har udmålt.

Der er imidlertid ikke noget til hinder for at opretholde den gældende ordning, hvorefter justitsministerens afgørelse om fuldbyrdelse skal forelægges retten til godkendelse. Retten vil således skulle vurdere den konkrete afgørelse om fuldbyrdelse her i landet på baggrund af bestemmelserne i loven og eventuelle administrative forskrifter, herunder en fuldbyrdelsesaftale med tribunalet, sammenholdt med bestemmelserne i statuten.